

Küre-i arz mağazasından me'kûlât ve meşrûbât ve libâs ve sâir ihtiyaçlarınızı temin ediyorsunuz.

“İ'lem Eyyühe'l-Azîz! Küre-i arz mağazasından me'kûlât ve meşrûbât ve libâs ve sâir ihtiyaçlarınızı temin ediyorsunuz. Parasız aldığınız bu malları İlâhî hazineden almayıp birer birer esbaba yaptırarak olursanız, acaba bir nar tanesini ne kadar zamanlarda elde edip, ne kadar pahalı alacaksınız? Çünkü o nar, bütün eşya ile alâkadardır. Az bir zamanda, az bir kıymetle husûle gelmesi imkân haricidir. Ve aynı zamanda ondaki zînet, intizam, san'at, râyiha, tat ve koku gibi lâtif şeylerden anlaşılıyor ki, o nar tanesi öyle bir Sâniin masnûdudur ki, icâdında külfet ve mübâşeret yoktur.”

“Mes'ele böyle olduğu halde, haşerâtın zevk ve heveslerini tatmin için her bir noktasında bin türlü i'caz nükteleri bulunan o küre-i arz mağazasındaki eşyanın Sâni ya şuuruz, hissiz, iradesiz, ilimsiz, ihtiyarsız, kemalsizdir ki, bu kadar bol zîkıymet antika eşyayı parasız dağıtıyor. Bu bâtil ihtimal, isbata muhtaç olmayan bedîhî bir hakikattir. Veya o hazine sâhibi o hazineyi, âhirete gitmek üzere gelip muvakkaten kalan insanlara İlâhî ve Rahmânî bir sofraya yaratmıştır. O hazine-i gaybda eşyanın icâdı 'Kün' emri ile bağlıdır. Ve bütün eşyanın melekûtiyetleri santral gibi Hakîm, Kadîr, Mürîd, Alîm bir Vâcibü'l- Vücûd'un yed-i kudretindedir.”

“Maahaza, o İlâhî sofradaki eşya yalnız insan ve hayvanların lezzet ve zevklerinin tatmini için değildir. Her bir ferd-i müstehlikte zevilhayata âit cüz'î faidelere başka esmâ-i İlâhiyenin tecelliyatına ve faaliyetindeki esrar ve şûnatına âit gayr-ı mütenahi hikmetler, gayeler vardır. Öyle ise, bu ziyafet-i âmme ve bu feyz-i âmmin bir kör kuvvetten neş'et etmesi ve bu eşyanın semerâtı sel gibi akıp ittifakı ve tesâdüfün eline havâlesi muhâldir. Çünkü, o eşyanın intizamlı hakîmane teşahhusatı ve şuurkârâne muhkem hususiyâtı kör tesadüf ve ittifakı reddediyor. Öyle de: O sofraya rahmetteki ucuzluk ve kolaylık ve çokluk o eşyanın bir Cevad-ı Mutlak'tan, bir Hakîm-i Mutlak'tan, bir Kadîr-i Mutlak'tan geldiğini gösteren şahidlerdir.”